

ТЕОРІЯ КОМПОЗИЦІЇ ВИДАНЬ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво та реставрація
Освітня програма	Образотворче мистецтво
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	5 кредитів ЕКТС/ 150 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен
Розклад занять	http://roz.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Заслужений діяч мистецтв України, старший викладач Олег Васильович Петренко-Заневський, o.zanevsky@kpi.ua Практичні: Заслужений діяч мистецтв України, старший викладач Олег Васильович Петренко-Заневський, o.zanevsky@kpi.ua

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчання та результати навчання

Поза всяким сумнівом, композиція видання є вельми заважним мистецтвом, адже осьде найширший сплав форм графічного дизайну. Й ілюстрація не є лишень малюнком, але одним із складових елементів загальної композиції видання, нехай навіть домінуючим й найвеличним, як от власне, у літературі для дітей. Дизайн книги є певною оркестрою, де кожна майстерія грає свою поважну роль і тим складає цільну виразну композицію видання.

Режисура порядку розгортів книжкових суголосна із розкладовою динамікою кадрів у фільмуванні; побудова обкладинки — правила виразного плакату, афіши; ілюстрація — графічна станкова композиція, яка адаптована і вплетена у середовище книги. Ож величність книги, ож синтеза мистецтв!

Всі приваби книжкові сяйно виблискують у синергійному чині теорії й практики. От, де нам простір безмежний для вияву мистецького. Уперед сягаймо зручності форматової, ґарнітуру шрифтову обираймо — прагнемо ясности і легкості читання, згоджаємо драматургію ритмову книги.

Мета опанування дисципліни — бачення книги твором монолітним, розуміння емоційної складової у сприйманні твору, вимовна побудова обкладинки.

Предметом навчальної дисципліни є твори з історії образотворчого мистецтва, виразні зразки сучасного мистецтва книги.

Компетентності: бачення книжки цілним твором, розуміння єдності дизайну окремих видань у зібранні книжок, розуміння ритму та балансу книжкових складників, здатність втілювати ідейний задум у режисурі книги й у зібранні, відчуття взаємодії стилю й стилізації ілюстративного ряду.

Програмні результати навчання:

- вміння добору та аналізу наробку історичного;
- розуміння сучасних тенденцій мистецтва книги;
- бачення композиції складової та загальної;
- відчуття взаємодії формату, акцентів, композиційної драматургії та емоційного чину;
- воля до особової мови мистецької, до виразності плястичної;
- вміння комплексної реалізації від задуму, чрез макет принциповий і ген під додрукову підготову.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 1-му семестрі 1-го курсу навчання освітньої програми 023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація другого (магістерського) рівня вищої освіти. Для опанування дисципліни потрібні ґрунтовні навички фахової освіти, сталі знання з історії світового мистецтва першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Курс не залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Огляд тенденцій сучасного мистецтва книжкового.

Тема 1.1. Переднє слово. Взаємочин функції та мистецтва книги.

Тема 1.2. Книжкова акциденція.

Тема 1.3. Корінець — вагомий елемент книги. Полички книжкові — мовчазні дивізії знань.

Тема 1.4. Вага комплексного оформлення зібрань книжкових.

Розділ 2. Цілісність оформлення зібрання книжок.

Тема 2.1. Спільний макет принциповий.

Тема 2.2. Єдність у розмаїтті дизайновому обкладинок зібрання.

Тема 2.3. Концепція виразності оформлення обкладинки, зміст кшталту плакатового.

Розділ 3. Оригінал-макет книги.

Тема 3.1. Id adobe, реманент.

Тема 3.2. Принциповий макет, пас наборовий.

Тема 3.3. Додрукова підготова.

Розділ 4. Сенс ілюстративної фабули обкладинки.

Тема 4.1. Штиб ілюстративної складової обкладинки. Авторське фото поставне, оригінальна техніка.

Тема 4.2. Плястична суголосність циклу обкладинок зібрання.

Тема 4.3. Образний чин сюжету обкладинки.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Fiona Raven і Glenna Collett, "Book Design Made Simple", New York: Allworth Press, 2012, 192 pages,
2. Simon Goode і Ira Yonemura, "Making Books: A Guide to Creating Hand-Crafted Books", London: Black Dog Publishing, 2014, 176 pages,

3. Cindy Wunsch, "Books as Art: A Collection of Book Arts, Crafts & Bookbinding Projects", New York, Lark Crafts, 2008, 144 pages,
4. Jan Tschichold, "The Form of the Book: Essays on the Morality of Good Design", London, Hyphen Press, 1991, 150 pages,
5. Keith Houston, "The Book", London, W. W. Norton & Company, 2016, 352 pages,
6. Philip Smith, "The Anatomy of the Book", London, Studio Vista, 1962, 168 pages.

Додаткова література

1. Peter Mendelsund, "Cover", New York, Penguin Press, 2014, 304 pages,
2. Ned Drew і Paul Sternberger, "By Its Cover: Modern American Book Cover Design", New York, Princeton Architectural Press, 2005, 256 pages,
3. Andrew Haslam, "Book Design", London, Laurence King Publishing, 2008, 208 pages,
4. Peter Mendelsund і David J. Alworth, "The Look of the Book: Jackets, Covers, and Art at the Edges of Literature", New York, Penguin Random House, 2021, 224 pages,
5. Francine Prose, "The Book as a Work of Art", New York, HarperCollins, 2006, 128 pages,
6. Roderick Cave і Sara Ayad, "The History of the Book in 100 Books: The Complete Story, From Egypt to E-Book", London, Thames & Hudson, 2019, 368 pages,
7. Timothy Samara, "Making and Breaking the Grid: A Graphic Design Layout Workshop", Beverly, Rockport Publishers, 2005, 160 pages,
8. Richard Minsky, "The Art of American Book Covers: 1875-1930", New York, The Grolier Club, 2012, 224 pages,
9. Kathy Abbott, "Bookbinding: A Step-by-Step Guide", New York, Sterling Publishing, 2012, 144 pages.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

ЛЕКЦІЯ 1. Тема: Взаємочин функціональності та мистецтва в оформленні книги.

Перелік основних питань:

1. Огляд сучасних тенденцій мистецтва оформлення книжкового.
2. Книжкова акциденція — арена рафінованої виразності дизайну книжкового.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію, дослідити та проаналізувати з відкритих достовірних джерел.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

ЛЕКЦІЯ 2. Тема: Архітектоніка книги.

Перелік основних питань:

1. Ієрархічний поступ верстання. Складники книжкової акциденції.
2. Корінець — малий за формою та вагомий за функцією елемент книги.
3. Згуртований ансамбль оформлення зібрань книжкових.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію, дослідити та проаналізувати з відкритих достовірних джерел.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

ЛЕКЦІЯ 3. Тема: Єдинність оформлення зібрання книжок.

Перелік основних питань:

1. Модулевий макет принциповий для зібрання книжкового. Єдина гарнітура шрифтова.
2. Єдність комплексна та унікальність особова у дизайні обкладинок зібрання.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

ЛЕКЦІЯ 4. Тема: Принциповий макет — особова система координат видання.

Перелік основних питань:

1. Побудова особової системи принципового макету та модулеве рішення його елементів.
2. Концепція оформлення обкладинки. Виразність плакатова.

3. Режисура у верстанні видання. Домінанти та акценти.

4. Лінія драматургії ілюстративного ряду.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

ЛЕКЦІЯ 5. Тема: Побудова видання в програмі InDesign Adobe.

Перелік основних питань:

1. Поле сторінки, як паспарту пасу наборового.

2. Балянс принципового макету.

3. Організація видання у Master pages.

4. Корисний реманент — шари, сторінки, бібліотека.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

ЛЕКЦІЯ 6. Тема: Налаштування стилю верстального в програмі InDesign Adobe.

Перелік основних питань:

1. Нюанси структурованої організації стилю наборового в InDesign Adobe.

2. Налаштування Paragraph та Character Style.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

ЛЕКЦІЯ 7. Тема: Важність влучного добору виконання технічного ілюстративної складової. Сенс стильового рішення.

Перелік основних питань:

1. Штиб ілюстративної складової обкладинки. Авторське фото поставне.

2. Плястична суголосність лінії дизайну окремих обкладинок у зібранні.

3. Рафінований чин сюжету в образному рішенні обкладинки.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

ЛЕКЦІЯ 8. Тема: Фабула виразного змісту обкладинки.

Перелік основних питань:

1. Шрифт акцидентний та ґротесковий у книжковій акциденції.

2. Оригінальний леттерінг, як унікальний елемент видання.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

ЛЕКЦІЯ 9. Тема: Оригінал-макет та додрукова підготовка книги.

Перелік основних питань:

1. Роля плідної комунікації художника книги та друкаря.

2. Важниця коректного технічного завдання.

3. Налаштування профілю додрукової підготовки та експорт фінальної версії файлу.

Завдання на самостійну роботу: засвоїти надану інформацію.

Дидактичні засоби:

Лекція у джи-клясі за темою (classroom google).

Практичні заняття

Практичні заняття мають на меті спомагати засвоєнню матеріалу, що викладено, й міцному розумінні змісту дисципліни; розвинути бачення архітекtonіки книжки; будувати акциденцію книжкову; розуміти нюанси ілюстративного ряду; бачити і осягнути різність типів ілюстрації; вправлятися у програмах верстальних; впевнено крокувати шляхом творчим від задуму ідейного до втілення наочного.

№ з/п	Назва теми практичного заняття (посилання на інформаційні джерела)
1	Тема 1. Розроба принципового макету. https://classroom.google.com/c/NjlwOTI5MzUxMzcy/a/NjlyNjU2NTMwNDI2/details
2	Тема 2. Розроба лінії з трьох обкладинок окремих видань у зібранні книжковому. https://classroom.google.com/c/NjlwOTI5MzUxMzcy/a/NjlyNjU2NTMwNDI2/details
3	Тема 3. Розроба ілюстративної складової обкладинок. https://classroom.google.com/c/NjlwOTI5MzUxMzcy/a/NjlyNjU2NTMwNDI2/details
4	Екзамен. Фінальне семестрове оцінювальне завдання. Українська проза. зібрання із трьох книжок. (самостійний добір) Формат: самостійний добір. Техніка виконання ілюстрацій: диджитальна або ж оригінальна (скан), 300 dpi. Додрукова підготовка: оригінал-макет, авторська ілюстрація (можливо авторське фото за доцільністю). Обсяг: перша частина: • обкладинка з ілюстрацією (перша & четверта сторінки, корінець, відстави) • форзац • авантитул • титуловий розгорт службовий: ліва сторінка — вихідні відомості видання & фронтиспис; права сторінка — перший титул • титуловий розгорт декоровий (за доцільністю): ліва сторінка — заставиця; права сторінка — другий титул • перший розгорт: ліва сторінка — заставиця; права сторінка — заставиця ініціялова • другий розгорт: принциповий макет • третій розгорт: ліва сторінка — текст; права сторінка — текст & закінцева • остання сторінка — випускові відомості друга частина: • три обкладинки зібрання (з ілюстрацією кожної, тільки перша сторінка) Експозиція: pdf, jpeg (або png, etc). До визначеного часу здавання іспиту студенти мають фінальне оцінювальне завдання за темою, яку завдано. Презентація робіт звершується у джи-клясі (classroom google). Кінцева оцінка виставляється після експозиції роботи у джи-клясі і тотожно зазначається у заліково-екзаменаційній відомості. Студенти, що не набрали 60 балів, а також, ті хто бажає підвищення своєї оцінки, мають можливість експонувати удосконалену варіацію своєї роботи до завершення визначеного часу. Таку можливість мають також студенти, що недопущені до іспиту. https://classroom.google.com/c/NjlwOTI5MzUxMzcy/a/NjlxNDY2ODYyMzqw/details

6. Самостійна робота студента

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до лекційних занять	10
2	Підготовка до практичних занять	76
3	Підготовка до екзамену	10

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Під час опанування навчальним матеріалом навчальної дисципліни «Композиція видання. Частина 1. Дизайн дитячої літератури», на практичних заняттях студенти експонують виконані поточні шкідли. Протягом семестру провадяться загальні та персональні публічні консультації он-лайн та за доцільністю письмово.

Кожну частину поточного контролю студенти виконують самостійно та експонують у відповідних завданнях джи-кляси.

Завдання та матеріали для проведення поточних завдань та до модульної контрольної роботи надаються у завданнях джи-кляси та у додатках до силабусу.

Відвідуваність і виконання завдань

Студенти, що прагнуть опанувати програму курсу й відповідно отримати найвищі оцінювальні бали за навчання, мають не звозяти пропусків лекційних і практичних занять без поважних причин на то. Практичні заняття, що перепущено, студент опрацьовує самостійно й експонує у відповідному розділі джи-кляси. Кінцевий термін експозиції роботи — передостання дата проведення практичних занять.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: експонування роботи до теми, що завдано, у певному розділі джи-кляси, провадиться один раз на два тижні.

Календарний контроль: як контроль опанування матеріалом з трьох розділів дисципліни, провадиться тричі на семестр.

Семестровий контроль: екзамен.

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- поточний контроль;
- календарний контроль.

Робота студента:

- загальний атетюд до поточних задач та етапових шкціів визначає ≈25% його рейтингу з дисципліни;
- поточний та календарний контроль визначають ≈75% його рейтингу з дисципліни.

Студент отримає найвищий рейтинг, якщо він:

- виявляє прагнення до навчання, демонструє творчий потеціал;
- виявляє ентузіазм на практичних заняттях, ретельно й вдало виконує вправи за певною темою;
- своєчасно готується до поточного та календарного контролю і дбайливо працює після завершення кожного з чотирьох розділів дисципліни. Студенту надається одноразовий чин поточного та календарного контролю.

Пропущені заняття, помилки, огріхи та хиби у практичних роботах зумовлюють погіршення рейтингу студента. Практичні заняття студент провадить виключно персонально.

Викладач оцінює роботу студента на кожному практичному занятті. Рейтинг студента відображається в особистому кабінеті електронного кампусу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

- 1) Виконання чотирьох практичних завдань (максимальна кількість балів на одному практичному занятті складає (100):

відмінна робота (яскравий особовий задум, вичерпне розкриття змісту, міцна композиційна побудова)	95-100
достатньо вдале виконання, задум наближений до виразного, або ж несуттєві огріхи	75-94
задовільне виконання, посередній задум, наявність хиб та огріхів	60-74

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Умови отримання позитивного календарного контролю	Перший календарний контроль (тиждень 8)	Другий календарний контроль (тиждень 14)
Поточний рейтинг	≥ 60 балів	≥ 60 балів

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг не менше 40 балів.

Семестровий контроль:

Студенти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, експонують фінальне семестрове оцінювальне завдання. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, значною мірою впливає на підсумкову оцінку. Якщо сума балів менша за 60, студент мусить виправити зазначені огріхи та експонувати скориговану роботу. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, має змогу для коректи фінального семестрового оцінювального завдання.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо

Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

За наявності у студента документів, які підтверджують його участь у громадській, волонтерській діяльності за темами, що є дотичною до практичного заняття або розділу освітньої компоненти, ці теми можуть бути зарахованими за відповідною тематикою та відповідними балами РСО.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено заслуженим діячем мистецтв України, старшим викладачем Олегом Петренком-Заневським

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 14 від 1.05.2025)

Погоджено Методичною комісією Науково-навчального Видавничо-поліграфічного інституту (протокол №12 від 30.06.2025).